

TAPATURMAVAKUUTUSLAITOSTEN LIITTO

29/91 Merkkipoijua merestä nostettaessa sattunut kuolemaan johtanut työtapaturma

työpaikkaonnettomuuksien tutkinta (TOT)

1. Tapahtuman kuvaus

Ruoppaajalta käsin oli suoritettu ruoppaus toimintaa ja läjitysalue oli merkitty poijulla. Kun poijua ei enää tarvittu, lähti N.N alumiinisella avoveneellä, jossa oli 20 hv:n perämoottori, nostamaan poijua ylös merestä. Kun N.N:ää ei kuulunut takaisin noin 15 minuutin kuluttua, katseli ruoppaajan esimies K.K kiikarilla läjitysalueen suuntaan. Hän havaitsi N.N:n veneen, mutta ei erottanut yksityiskohtia. K.K lähti yhdessä M.M:n kanssa tarkistamaan asiaa. Läjitysalueelle saavuttuaan K.K havaitsi, että alumiinivene oli keula koholla. Lähemmäksi saavuttuaan miehet havaitsivat, että N.N:n vene oli täynnä vettä eikä N.N:ää näkynyt missään.

K.K ja M.M aloittivat välittömästi etsinnät lähialueilta hälyttäen samalla aluehälytyskeskuksen. Alueelta löytyi ainoastaan alumiiniveneen aivot sekä veneessä ollut pelastusliivi. Tapahtuma-aikana vallitsi heikko länsilounaasta puhaltanut tuuli.

N.N:ää ei myöhään iltaan asti jatketuista etsinnöistä huolimatta löydetty. N.N löytyi vasta keväällä jään sulamisen jälkeen.

Organisaatio

Ruoppaustyötä oltiin tekemässä ruoppaajalla, jonka päällikkö K.K oli. Hän oli myös työryhmän esimies. N.N oli hinaajan kakoskuljettaja. K.K:n ja N.N:n lisäksi työryhmään kuului 3 muuta miestä.

Ruoppaustyöryhmän käytössä oli proomu, hinaaja, iso moottorivene ja alumiinivene, jossa oli 20 hv:n perämoottori. N.N toimi yleensä tarvittaessa moottoriveneen kuljettajana.

Kokemus

N.N oli ollut useaan otteeseen ko. rakennusyrityksen palveluksessa vastaavanlaisissa tehtävissä. Hänellä oli kokemusta sekä meriolosuhteista että Saimaalta. Hänellä oli laivurin lupakirja.

2. Tapaturmaan vaikuttaneita tekijöitä

Poijun nostotapa

Tarkastellessaan N.N:n venettä K.K havaitsi, että vene oli kiinnitetty vasemmasta takakulmastaan merkkipoijun naruun. On ilmeistä, että N.N oli yrittänyt vetää moottoria apuna käyttäen poijun irti pohjasta. Tällöin veneeseen oli tulvinut vettä takalaidan yli. Todennäköisesti N.N oli tällöin pudonnut laidan yli mereen. Merivesi oli ilmeisen kylmää marraskuun puolivälin paikkeilla ja oli täten kangistanut N.N:n nopeasti siten, ettei hän ollut onnistunut saamaan kiinni veneen laidasta.

N.N:n varusteet

N.N:llä oli toisten työntekijöiden kertoman mukaan päällään haalarit ja toppatakki sekä jalassaan kumisaappaat. Toppatakki imi ilmeisesti nopeasti vettä itseensä tullen siten painavaksi. Samoin kumisaappaat täytyivät vedellä ja olivat niin ikään lisäpainona.

N.N ei ollut pukeutut päälleen veneessä mukana olleita pelastusliivejä, jotka löytyivät käyttämättöminä ajolehtimasta merestä. Hinaajalla oli kelluntatakkeja, jollaista N.N:lle oli tarjottu käyttöön hänen lähtiesään poijun nostoon. Hän ei ollut kuitenkaan halunnut ottaa kelluntatakkeja päälleen.

N.N oli aikaisemmin työtovereiden kertoman mukaan sanonut ettei osaa uida. Tarkkaa tietoa uimataidosta ei kuitenkaan ole.

Työn rutiinimaisuus

Merkkipoijujen nostoa pidettiin rutiinimaisena työnä, verkkojen nostoon verrattavana. Tavallisimmin nostoa oli suorittamassa kaksi henkilöä siten, että noston teki veneen keulassa oleva henkilö ja perässä oleva ajoi. Poijua nostettiin myös joskus isosta moottoriveneestä tai hinaajasta käsin. Nyt nostettavana ollut poiju oli unohtunut paikalleen ja oli ainoa sillä kertaa nostettava poiju.

3. Vastaavien tapaturmien torjunta

3.1. Pelastusliivien ja pelastautumispuvun käyttäminen

Vesillä liikuttaessa tulee aina käyttää pelastusliivejä siltä varalta, että syystä tai toisesta joutuu veden varaan.

Merellä ja järvellä työskenneltäessä tulee käyttää kelluntatakkeja tai pelastautumispuvua. Näitä varusteita tulee olla saatavilla lähdeettäessä työskentelemään vesille.

3.2. Yksintyöskentelyn välttäminen vaarallisissa töissä

Edellä kuvatun tapaisissa tehtävissä tulisi aina olla kaksi henkilöä yhdessä. Raskaan poijun nostaminen merestä saattaa muutenkin olla yksin suoritettuna vaikea tehtävä, jossa on syytä olla apuhenkilö mukana.

Meriveden ollessa kylmää kuten aikaisin keväällä ja myöhään syksyllä, on varustauduttava siihen, että mereen pudonneelle henkilölle osataan antaa oikeaa ensiapua huomioon ottaen hypotermian vaaran.

Tapaturmavakuutuslaitosten Liitto

Bulevardi 28, 00120 Helsinki
puh. (90) 680 401